

Uznání závazku

Částečné plnění nemusí být vždy uznáním závazku, musí být poskytnuto za takových okolností, že lze v konkrétním případě usuzovat na to, že jeho poskytnutím dlužník uznává i zbytek závazku.

(Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 32 Odo 1251/2006, ze dne 27.9.2007)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl v právní věci žalobce M. H. – s. a o. f., zastoupeného JUDr. J. G., Ph.D., advokátem proti žalované A. – A. T. T. s.r.o., zastoupené JUDr. M. B., advokátem, o zaplacení 644 917 Kč s příslušenstvím, vedené u Krajského soudu v Praze pod sp. zn. 48 Cm 139/2001, o dovolání žalované proti rozsudku Vrchního soudu v Praze ze dne 28. února 2006, č.j. 1 Cmo 23/2006-100, 1 Cmo 63/2006, tak, že rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 28. února 2006, č.j. 1 Cmo 23/2006-100, 1 Cmo 63/2006, v měnicím výroku I. odstavec 1) a rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 3. března 2004, č.j. 48 Cm 139/2001-68, ve znění doplňujícího rozsudku ze dne 19. září 2005, č.j. 48 Cm 139/2001-86, pokud jimi bylo rozhodnuto o částce 644 917 Kč s příslušenstvím a v závislých výrociích o náhradě nákladů řízení, se zrušují a věc se v tomto rozsahu vrací Krajskému soudu v Praze k dalšímu řízení.

Z odůvodnění:

Vrchní soud v Praze rozsudkem ze dne 28. února 2006, č.j. 1 Cmo 23/2006-100, 1 Cmo 63/2006, změnil rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 3. března 2004, č.j. 48 Cm 139/2001-68, ve znění doplňujícího rozsudku ze dne 19. září 2005, č.j. 48 Cm 139/2001-86, o uložení povinnosti žalované zaplatit žalobci částku 733 561,45 Kč s 12 % úrokem z prodlení od 20. 8. 2000 do zaplacení a náhradu nákladů řízení ve výši 101 565 Kč tak, že výrokem I. odstavec 1) uložil žalované zaplatit žalobci částku 644 917 Kč s úrokem z prodlení 6,5 % p.a. od 14. 3. 2002 do zaplacení a na náhradu nákladů v dosavadních stupních řízení ve výši 77 189 Kč a výrokem I. odstavec 2) změnil rozsudek soudu prvního stupně tak, že žalobu ohledně zaplacení 88 644,45 Kč a úroků z prodlení převyšujících co do sazby i počátku příslušenství přiznané zamítl; výrokem II. rozhodl o náhradě nákladů odvolacího řízení. Odvolací soud vyšel ze závěru soudu prvního stupně, že mezi účastníky vznikl smluvní vztah ve smyslu § 536 a násl. obchodního zákoníku (dále jen „obch. zák.“), jestliže si účastníci odsouhlasili rozsah zhotovovaného díla spočívající ve stavbě komunikace v říjnu a listopadu 1999 v Ř. a dohodli si cenu podle položkového rozpisu nákladů s uvedením ceny za sjednanou jednotku. Odvolací soud se ztotožnil se soudem prvního stupně, že rozhodující pro posouzení nároku na zaplacení částky představující hodnotu dodaného kamene je listina ze dne 29. 12. 1999, kterou oba soudy kvalifikovaly jako uznání závazku ve smyslu § 323 obch. zák., vyplývá-li z listiny, že tehdejší jednatelé žalované v ní potvrdili, že žalobce dodal 4 350 tun kamene za cenu 133 Kč za tunu a uznali pohledávky v listině uvedené včetně pohledávky za dodaný kámen s tím, že od uvedených 2 000 000 Kč budou odečteny částky, které již byly na plnění zaplacený. Pokud žalovaná poukazovala na fakturu č. 1001/00 ze dne 12. 12. 2000, znějící na částku 420 000 Kč, v níž žalobce uvádí, že zaplacením této faktury jsou veškeré závazky a pohledávky smluvních stran vyplývající z dodávky prací na stavbě komunikace a parkoviště v Ř. vyrovnány, odvolací soud ve shodě se soudem prvního stupně dovedl, že zaplacením uvedené faktury byly vypořádány jen dodávky prací, ale nikoliv dodávka kamene, jejíž zaplacení je předmětem daného řízení. Za situace, kdy v listině ze dne 29. 12. 1999 bylo uvedeno, že z uznané pohledávky budou odečteny částky, které byly již na plnění

zaplacený, odvolací soud snížil soudem prvního stupně uloženou povinnost na zaplacení 733 561,45 Kč o částku 88 644,45 Kč s ohledem na provedené dokazování odůvodňující odpočet v této výši z vymáhané jistiny. Odvolací soud změnil výrok soudu prvního stupně i ohledně přiznaných úroku z prodlení, vycházející ze závěru, že žalovaná se dostala do prodlení se zaplacením dluhu až 14. 3. 2002 (po doručení žaloby dne 13. 3. 2002 společně s platebním rozkazem) a s přihlédnutím k výši diskontní sazby v rozhodném období, použité v souladu s vl. nař. č. [142/1994](#) Sb. Odvolací soud konstatoval, že změnil vyhovující výrok rozsudku soudu prvního stupně, ač výrokem I. odstavec 1) ve skutečnosti potvrdil v uvedeném rozsahu vyhovující výrok rozsudku soudu prvního stupně, veden snahou, aby jeho rozhodnutí bylo přehledné.

Proti výroku rozsudku odvolacího soudu pod bodem I. odst. 1), kterým bylo žalované uloženo zaplatit žalobci částku 644 917 Kč s úrokem z prodlení 6,5 % p.a. od 14. 3. 2002 do zaplacení a na náhradu nákladů v dosavadních stupních řízení ve výši 77 189 Kč, a proti závislému výroku II. o náhradě nákladů odvolacího řízení podala žalovaná dovolání s tím, že rozhodnutí odvolacího soudu spočívá na nesprávném právním posouzení věci ve smyslu § 241a odst. 2 písm. b) občanského soudního řádu (dále jen „o. s. ř.“), jako důsledek nesprávného hodnocení důkazů, nehodnotil-li soud důkazy ve vzájemných souvislostech a odtažitě od ostatních důkazů vzal za rozhodující důkaz provedený kopii listiny ze dne 29. 12. 1999, který navíc hodnotil rozporuplně. Dovolatelka namítá, že odvolací soud se nevyřadil správně s hodnocením důkazu v podobě faktury č. 1001/00 ze dne 12. 12. 2000, uzavřeli, že úhrada této částky nemá pro předmět řízení význam. Poukazuje na to, že zaplacením uvedené faktury byla zaplacená více než polovina žalovaného nároku a došlo tím k cenové dohodě ohledně dodaného díla na částku 420 000 Kč, což bylo soudem zcela pominuto. Odvolací soud podle dovolatelky nesprávně konstatoval, že zaplacením uvedené faktury byly vypořádány jen dodávky prací, ale nikoliv dodávka kamene. V tomto směru dovolatelka zdůrazňuje, že v daném případě byla uzavřena smlouva o dílo o dodávce a rozprostření kameniva pro účely komunikace, resp. parkoviště, a nikoliv kupní smlouva o prodeji kameniva, když navíc mezi účastníky nikdy nedošlo k dohodě o samostatném účtování stavebních prací a dodávky kamene. Dovolatelka opětovně připomíná, že zaplacením faktury č. 1001/00 ze dne 12. 12. 2000 odsouhlasila vyúčtování dodávky a rozprostření kameniva v rozsahu 3 158 tun, jak dokládá i zápis ze dne 29. 12. 1999. Navrhla, aby Nejvyšší soud České republiky rozsudek odvolacího soudu v napadeném výroku zrušil a věc v tomto rozsahu vrátil odvolacímu soudu k dalšímu řízení.

Dovolání je v dané věci přípustné podle § 237 odst. 1 písm. b) o. s. ř., neboť bylo podáno proti části pravomocnému rozsudku odvolacího soudu, již byl se skutečnosti potvrzen rozsudek soudu prvního stupně o povinnosti žalované zaplatit žalobci částku 644 917 Kč s příslušenstvím, přičemž Krajský soud v Praze rozhodl ve věci samé jinak, než v dřívějším rozsudku ze dne 11. září 2002, č.j. 48 Cm 139/2001-27, protože byl vázán právním názorem Vrchního soudu v Praze, který usnesením ze dne 17. července 2003, č.j. 1 Cmo 261/2002-46, dřívější rozhodnutí krajského soudu zrušil. Dovolání splňuje formální i obsahové znaky předepsané ustanovením § 241a odst. 1 o. s. ř., bylo podáno včas, osobou oprávněnou (žalovanou), řádně zastoupenou advokátem (§ 240 odst. 1, § 241 odst. 1 o. s. ř.) a vychází z možného dovolacího důvodu uvedeného v § 241a odst. 2 písm. b) o. s. ř.

Dovolatelkou uplatněným nesprávným právním posouzením věci ve smyslu § 241a odst. 2 písm. b) o. s. ř. je pochybení soudu při aplikaci práva na zjištěný skutkový stav, tedy případ, kdy byl skutkový stav posouzen podle jiného právního předpisu, než který měl být správně použit, nebo byl-li sice aplikován správně určený právní předpis, ale soud jej nesprávně interpretoval (vyložil nesprávně podmínky obecně vyjádřené v hypotéze právní normy a v důsledku toho nesprávně aplikoval vlastní pravidlo, stanovené dispozicí právní normy).

Nejvyšší soud České republiky (dále jen „Nejvyšší soud“) jako soud dovolací (§ 10a o. s. ř.) dospěl k závěru, že odvolací soud v napadené části ohledně zaplacení částky 644 917 Kč s příslušenstvím

nesprávně danou věc posoudil.

Podle § 323 odst. 1 obch. zák. uzná-li někdo písemně svůj určitý závazek, má se za to, že v uznaném rozsahu tento závazek trvá v době uznání.

Určitost uznávaného závazku podle § 323 odst. 1 obch. zák. musí vyplývat z písemného projevu dlužníka a nelze ji dovozovat ani z toho, že účastníkům muselo být známo, jaký závazek dlužník uznává (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 18. 10. 2005, sp. zn. 32 Odo 1415/2004, publikovaný v Soudní judikatuře r. 2006, str. 40).

Z formulace, že „od této částky budou odečteny částky, které Vám již byly na toto plnění zaplacený“, nelze dovodit, že pohledávka ve výši 2 000 000 Kč k datu 29. 12. 1999 existovala. Jde pouze o důkaz, že žalobce dodal k uvedenému datu 4 350 tun kamene žalované. Nelze proto dospět k závěru, že v dané listině byl uznán určitý závazek ve smyslu § 323 obch. zák. Odvolací soud stejně jako soud prvního stupně tedy dospěly k nesprávnému závěru, že listina ze dne 29. 12. 1999 je uznáním závazku ve smyslu § 323 obch. zák. s důsledky vyvratitelné právní domněnky o existenci závazku.

Za uznání nepromlčeného závazku se považuje i úkon uvedený v § 407 odst. 3 obch. zák., který stanoví, že pokud dlužník plní částečně svůj závazek, má toto plnění účinky uznání zbytku dluhu, jestliže lze usuzovat, že plněním dlužník uznává i zbytek závazku.

Ustanovení § 407 odst. 3 obch. zák. spojuje s částečným plněním závazku vznik vyvratitelné domněnky trvání zbytku závazku v době jeho uznání se splněním určitých podmínek. Částečné plnění totiž nemusí být uznáním závazku vždy. Musí být poskytnuto za takových okolností, že lze v konkrétním případě usuzovat na to, že jeho poskytnutím dlužník uznává i zbytek závazku (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 30. 5. 2006, sp. zn. 32 Odo 956/2004). Nevyplývá-li z rozhodnutí odvolacího soudu v dané věci, jak byla cena díla sjednána a z faktury č. 1001/00 ze dne 12. 12. 2000 lze pouze zjistit, že uhrazením tohoto dokladu ve výši 420 000 Kč jsou vyrovnány veškeré závazky a pohledávky smluvních stran z dodávky prací na stavbě komunikace a parkoviště v Ř., nelze z tohoto skutkového zjištění dovodit, že by zaplacením uvedené faktury žalovaná ve smyslu § 407 odst. 3 obch. zák. uznala rovněž závazek zaplatit za dodávku kamene.

Navíc je nutno konstatovat, že podle § 536 obch. zák. se smlouvou o dílo zavazuje zhotovitel k provedení určitého díla a objednatel se zavazuje k zaplacení ceny za jeho provedení. Pokud by strany nedohodly alespoň podstatné části smlouvy, nedošlo by k uzavření smlouvy o dílo. Teprve ze zjištění, jak byly sjednány jednotlivé podstatné části smlouvy o dílo, lze usuzovat na platnost či neplatnost smlouvy.

Soudy v dané věci však řádně nezjistily podstatné části předmětné smlouvy o dílo. Rozhodující pro posouzení daného sporu je specifikace předmětu díla a ceny díla. Z tohoto zjištění lze teprve následně dovodit, zda úhrada ve výši 420 000 Kč, jak tvrdí žalovaná, byla úhradou konečnou či nikoliv. Není-li na jisto postaveno, jak byla cena sjednána, v jaké výši, nelze dovodit, že žalovaná má na cenu díla ještě doplatit, pokud již na cenu díla platila a byla vystavena konečná faktura, a jestliže listina ze dne 29. 12. 1999 nemůže být pro neurčitost považována za uznání závazku.

Z výše uvedeného vyplývá, že dovolací důvod, který vycházel z argumentu nesprávného právního posouzení věci ve smyslu § 241a odst. 2 písm. b) o. s. ř., byl uplatněn důvodně.

Nebylo-li možno dospět k závěru, že rozhodnutí odvolacího soudu je v napadeném rozsahu ohledně zaplacení částky 644 917 Kč s příslušenstvím správné, Nejvyšší soud podle § 243b odst. 2 o. s. ř. napadený rozsudek odvolacího soudu v tomto rozsahu zrušil, a jelikož důvody, pro které byl zrušen rozsudek odvolacího soudu, platí i pro rozsudek soudu prvního stupně, dovolací soud zrušil v tomto

rozsahu i rozsudek soudu prvního stupně, a věc vrátil tomuto soudu, k dalšímu řízení (§ 243b odst. 3 o. s. ř.).

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Nepřiměřená délka řízení \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Výše výživného \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Výživné \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Započtení pohledávek \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Ušlý zisk](#)
- [Škoda vzniklá provozní činností](#)
- [Styk dítěte s osobou společensky blízkou](#)
- [Spotřebitel](#)
- [Náležitě odůvodnění jako procesní záruka \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Odměna advokáta \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Poučení účastníka řízení \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)